

Sygn. akt III KS 48/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 sierpnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Grubba (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Andrzej Siuchniński

SSN Andrzej Stępka

Protokolant Katarzyna Gajewska

w sprawie **R. K.**

oskarżonego z art. 278§1 k.k. w zw. z art. 12§1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 9 sierpnia 2022r.

skargi prokuratora

od wyroku Sądu Okręgowego w P.

z dnia 26 kwietnia 2022r., sygn. akt II Ka [...],

uchylającego wyrok Sądu Rejonowego w P.

z dnia 11 stycznia 2022r., sygn. akt II K [...]

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje do ponownego
rozpoznania Sądowi Okręgowemu w P. w postępowaniu
odwoławczym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w P. z dnia 11 stycznia 2022r., sygn. akt II K [...], oskarżonego **R. K.** skazano za popełnienie czynu zakwalifikowanego z art. 278§1 k.k. w zw. z art. 12§1 k.k.

Orzeczenie to zaskarżył apelacją obrońca oskarżonego.

Sąd Okręgowy w P., wyrokiem z dnia 26 kwietnia 2022r., sygn. akt II Ka [...], uchylił zaskarżone orzeczenie i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania.

Skargę od tego wyroku wywiódł prokurator. W skardze podniesiono zarzuty:

1 – naruszenia przepisu art. 437§2 k.p.k. poprzez uchylenie wyroku Sądu Rejonowego i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji, w sytuacji, gdy nie zaistniały przesłanki określone w art. 439§1 k.p.k. i art. 454 k.p.k., a nie jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu w całości, gdyż uwzględnione zarzuty apelacyjne dotyczą oceny przeprowadzonych dowodów, zaś wskazania sądu odwoławczego co do dalszego postępowania zawierają *de facto* zalecenie uzupełnienia postępowania.

Wskazując na powyższe, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu, jako Sądowi Odwoławczemu, do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga jest zasadna.

Zgodnie z treścią art. 437§2 k.p.k. uchylenie orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania może nastąpić wyłącznie w wypadkach wskazanych w art. 439§1 k.p.k., art. 454 k.p.k. lub jeśli jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu sądowego w całości.

Powiązanie tego przepisu z treścią art. 539a§3 k.p.k., w którym wymieniono podstawy tego środka zaskarżenia, jednoznacznie wskazuje, że Sąd Najwyższy rozpoznając skargę na wyrok sądu odwoławczego ogranicza się wyłącznie do badania, czy w sprawie, na etapie postępowania przed sądem I lub II instancji, zachodzi tzw. bezwzględna przyczyna odwoławcza, albo doszło do uchylenia wyroku mimo braku formalnych przeszkód określonych w art. 454 k.p.k. lub też konieczne jest przeprowadzenie na nowo w całości przewodu sądowego (*vide*:

uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 25 stycznia 2018r., sygn. akt I KZP 13/17 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 2017r., sygn. akt IV KS 6/16). Z powyższego wynika również, że uzasadnienie wyroku sądu odwoławczego winno jednoznacznie wskazywać, która z przesłanek określonych w art. 437§2 k.p.k. była podstawą uchylenia wyroku sądu I instancji i przekazania sprawy temu sądowi do ponownego rozpoznania.

Z uzasadnienia zaskarżonego skargą wyroku wynika natomiast, że Sąd Okręgowy nie dopatrył się zaistnienia żadnej ze wskazanych przesłanek uchylenia orzeczenia, a celem postępowania przed Sądem I instancji jest co najwyżej uzupełnienie postępowania dowodowego.

Wskazane powody, na tym etapie postępowania, z pewnością nie uzasadniają uchylenia wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania w oparciu o dyspozycję art. 437§2 k.p.k. Dosłuchanie świadków czy odtworzenie zapisu z monitoringu, nie jest bowiem równoznaczne z koniecznością powtórzenia czynności już przeprowadzonych, a tym bardziej z przeprowadzeniem na nowo przewodu sądowego w całości.

W świetle zmian procedury karnej, które nastąpiły po 2015r., Sąd Odwoławczy może i powinien prowadzić postępowanie dowodowe i nie jest już ograniczony niemożnością prowadzenia dowodów „co do istoty sprawy”. To zatem Sąd Odwoławczy, o ile dostrzega taką potrzebę, winien ponownie przesłuchać świadków i oskarżonego, wszak to ten Sąd najlepiej jest w stanie ocenić jakich informacji brakuje mu do rozpoznania apelacji i wydania orzeczenia kończącego sprawę.

Elementarną kwestią w niniejszej sprawie – w świetle ocen Sądu Odwoławczego – jest ustalenie zamiaru z jakim działał oskarżony. Przy czym z uzasadnienia wyroku tego Sądu nie wynika w istocie, czy wada postępowania przed Sądem I instancji polegać miałyby na braku przeprowadzenia jakichś konkretnych dowodów – jakich nie wskazano, czy też braku stosownych rozważań w uzasadnieniu orzeczenia Sądu Rejonowego. Oczywistym jest, że to drugie uchybienie nie może już być powodem uchylenia wyroku – art. 455a k.p.k. Natomiast ustalenie zamiaru z jakim dział sprawca jest esencją procesu karnego i od dokonania ocen w tym zakresie nie jest wolny Sąd Odwoławczy. Przeciwnie,

wprost należy stwierdzić, że nie wolno mu unikać odpowiedzialności za podjęcie decyzji w tej materii, do czego w istocie sprowadza się uchylanie orzeczeń dla precyzyjniejszego przedstawienia ocen przez Sąd I instancji.

Kierując się przedstawionymi względami, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Okręgowy winien samodzielnie ocenić zasadność zarzutów podniesionych w apelacji.

[as]